

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

доц. Соляник О. М., студентка гр. М-91 Кулинич І. А.

Розвиток українського бізнесу, інтеграція України у світове співтовариство ставлять перед українськими компаніями нові завдання, одним з яких є впровадження принципів соціальної відповідальності у господарську практику. У той час, як в країнах Західної Європи та у США соціально відповідальний підхід до здійснення підприємницької діяльності був запроваджений вже кілька десятиліть тому, українські підприємства почали приділяти увагу соціальній відповідальності бізнесу відносно недавно.

Розкриття природи соціальної відповідальності бізнесу та еволюції підходів до її розуміння знайшло своє відображення у працях П. Друкера, Х. Боуена, К. Девіса, М. Фрідмана, А. Керолла, Е. Фрімена, С. Сеті, Ф. Котлера та ін.

Соціальна відповідальність бізнесу - це його добровільний внесок в розвиток соціальної, економічної та екологічної сфер, що виходить за рамки визначеного законом мінімуму, та певним чином безпосередньов'язаний з основною діяльністю компанії.

Сьогодні вже не викликає сумніву той факт, що соціальна відповідальність виступає елементом формування позитивної корпоративної репутації, що, в свою чергу, може суттєво підвищити вартість самої компанії, а також ціни на її товари та послуги. Так, за результатами опитування, проведеного консалтинговою фірмою McKinsey у 2007 році, 95% керівників провідних корпорацій визнають соціальну відповідальність важливим напрямом своєї діяльності.

Нині соціально відповідальна діяльність бізнесу є загальноприйнятим правилом, якого дотримується значна кількість великих, середніх і навіть малих компаній в усьому світі. Впродовж останніх років в Україні спостерігається стала тенденція до усвідомлення потреби у соціально відповідальній поведінці різних членів суспільства, і в першу чергу - бізнесу.

Найактивнішими у цій сфері є, насамперед, представництва іноземних компаній, які переносять на українське підгрунтя сучасні світові практики, принципи і стандарти, а також найбільші українські підприємства.

Зважений вибір напрямку та вдала реалізація заходів соціальної відповідальності дозволяють отримати цілу низку переваг, серед яких доцільно вилити такі:

- своєчасна діагностика проблем, та своєчасне їх вирішення з урахуванням соціальної орієнтації;

- підвищення довіри до компанії з боку працюючих та покращення відносин у трудовому колективі;
- зменшення виробничих витрат за рахунок впровадження інновацій, підвищення ефективності використання трудових, матеріальних, фінансових та інформаційних ресурсів;
- використання пільг, передбачених законодавством для підприємств, які активно працюють у вказаному напрямі;
- отримання переваг під час взаємодії з іншими виробничими та фінансовими організаціями;
- підвищення інвестиційної привабливості організації;
- зниження витрат на розроблення проектної документації, реконструкцію та будівництво об'єктів чи впровадження нових технологій внаслідок зменшення кількості претензій з боку суспільства та органів виконавчої влади;
- збільшення сегменту ринку завдяки обізнаності споживачів та підвищення довіри до продукції компанії.

На сьогодні розроблена Національна концепція соціальної відповідальності бізнесу в Україні. Проте вона має певні перешкоди на шляху своєї реалізації.

До таких перешкод ми можемо віднести:

- економічне становище більшості компаній в Україні;
- правовий нігілізм та деформація правової свідомості. В Україні лише формується культура поваги до законів та права в цілому;
- відсутність досвіду здійснення ефективної комунікативної політики між компанією та зацікавленими особами – стейкхолдерами;
- упередженість медіа;
- суспільне нерозуміння, спричинене відносно низьким рівнем свідомості громадян.

Крім того, як і будь-який інший вид вкладення капіталу, соціальні інвестиції мають бути ефективними, і їх ефективність необхідно оцінювати. Відсутність системи показників, за допомогою якої можна було б оцінити ефективність такого виду діяльності, і є головною причиною, що стримує масштабне фінансування соціальних проектів.

Основним наслідком реалізації концепції соціальної відповідальності бізнесу є збільшення кількості компаній різного розміру, що розробляють та реалізують заходи, не зумовлені вимогами законодавства. Тож на сучасному етапі необхідне проведення досліджень спрямованих на формування механізмів ефективної взаємодії компанії та суспільства в умовах ринкового середовища а також підтримки та суспільного визнання ініціативних підприємств, які активно працюють у цьому напрямі.

Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.): у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 3. – С. 112-113.